

Ökumenikus találkozó 2011-ben Balatonszárszón

Az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem és a Magyar Pax Romana közös rendezvénye lesz. Legutóbb 1995-ben volt Gyulán. Korábban öt évente: úgyhogy legkevesebb, kettő kimaradt. És ami még fájdalmasabb: ma már alig találni valakit, akinek személyes emléke volna Gyula. Jóformán újra kell kezdenünk.

Ráadásul manapság talán nincs is dagálya az efféle szervezkedésnek: az ökumenének. Pedig olyan világban élünk, ahol nincs alternatívája ennek. Abban a kelet-európai térségben, amelynek Magyarország is része, az értékvesztés, avagy némiképp pozitívabban fogalmazva: a társadalom átmeneti jellege (a liminalitás) a legjellemzőbb; amikor kétségessé válik a tisztesség vagy éppen a pontosság erénye; amikor rajtunk, keresztényeken kívül senki nem tudja – és jószerevel problémadata sincs például arra vonatkozóan –, hogy mi különbség van egy református és egy katolikus között vagy egy evangélikus és egy református között: nem is csak konfesszionális, de kulturális értelemben. A magunk számára ezek fontos, sőt őrzendő különbségek: vagyis értékek, de a magyar társadalom legtöbb tagjának nem az; pontosabban nem tud vele mit kezdeni.

Sokszor mi magunk sem. És természetesen nem a verbalitás szintjén: mert beszélni az ökumenéről jóformán mindannyian tudunk. Egyetérteni is könnyem tudunk abban, hogy szükség van rá. De tenni érte: az bizony zavarba ejtő helyzeteket tud előidézni. Talán azért, mert akkor már kevés a jó szándékkal megengedő attitűd, ami az elvtelen toleranciáig is elérhet; ha viszont tettekről van szó, akkor ez már biztosan kevés: nem lehet katolikus módon tenni úgy, hogy református is legyek és fordítva sem megy. Ha egyszerre akarok katolikusként és reformátusként tenni, akkor bizony új helyet kell keresnem magamnak. Mondhatom ezt ökumenikusnak: ami lényeges benne, hogy ez nem csak konfesszionálisan igaz, de kulturálisan még inkább az. Például másként kell/lehet döntenünk, ha reformátusok vagyunk, mintha katolikusok volnánk és fordítva.

Nem csak meg kell találnunk alkalomról alkalomra az ökumené pozícióját, de tanulunk is kell keresését, keresésének módját és megvalósítását egyaránt.

Ez a 2011-es konferencia ennek jegyében szerveződik. Nekünk nem arra van szükségünk, hogy meggyőzzük magunkat és egymást az ökumené szükségességéről, hanem arra, hogy tanuljuk felismerni az ökumené alkalmait és tanuljuk megvalósításának módjait. Hátha közben egy kevéssel előbbre jutunk a megtanulásban is.

Ezért az előadások (délelőttönként) nem az ökumenéről szólnak, hanem a mi mai magyar világunkról. Kiindulópontokat adnak ahhoz a reménybeli tanuláshoz, amelynek során (főként délutánonként) keresnénk a magunk keresztény ökumenikus pozícióját a délelőtt felvetett kérdésekkel kapcsolatban.

Délelőtt intellektuális nyitottságra lesz szükségünk, hogy megértsük, mi is az a helyzet, amelyben Magyarországon közéletileg benne vagyunk. Délután pedig a szív nyitottságára is szükségünk lesz, hogy egymás értésében és megértésében növekedjünk. Önmagunkról lesz szó és egymásról. Ehhez fogunk kérni mediátori közreműködést. Olyan szakembereket, akik abban lehetnek segítségünkre, hogy jobban értsük egymást konfesszionálisan és kulturálisan egyaránt, netán meg is értsük egymást. Mindehhez tehát rá szánt idő, nem kevés türelem szükséges. És megingathatatlan remény.

Horányi Özséb